

P-HS 014

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6

The 6th STOU National Research Conference

ผลของโปรแกรมการปรับพฤติกรรมเด็กร่วมกับการชมภาพยนตร์เพื่อการส่งเสริมทักษะการสื่อสาร
ระหว่างผู้ปกครองและเด็กปฐมวัย

The Impact of Parent Management Training with Movies on
Parent-Child Communication Skill in Preschooler

พลาสินี ศรีสองเมือง (Phalasinee Srisongmuang)¹ วสุนันท์ ชุ่มเชื้อ (Vasunun Chumchua)²

คมสันต์ เกียรติรุ่งฤทธิ์ (Komsan Kiatrungrit)³

บทคัดย่อ

สถานการณ์ครอบครัวไทยในศตวรรษที่ 21 อยู่ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วซึ่งส่งผลกระทบต่อความเข้มแข็งของสถาบันครอบครัว ผู้ปกครองในปัจจุบันขาดทักษะการสื่อสารกับบุตรแม้เป็นเพียงการสนทนาในชีวิตประจำวัน นำความมาสู่ความสัมพันธ์ที่อ่อนแอประการบาง โปรแกรมการปรับพฤติกรรมเด็กเป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยเหลือผู้ปกครองเลี้ยงดูบุตรด้วยการสื่อสารอย่างถูกวิธี จึงนำมาสู่การศึกษาในครั้งนี้ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) ระดับของทักษะการสื่อสารระหว่างผู้ปกครองและเด็กปฐมวัย และ (2) ผลของการใช้โปรแกรมการปรับพฤติกรรมเด็กร่วมกับการชมภาพยนตร์เพื่อการส่งเสริมทักษะการสื่อสารระหว่างผู้ปกครองและเด็กปฐมวัย ศึกษาในผู้ปกครองอาสาสมัคร ที่มีบุตรอายุระหว่าง 4-6 ปี จำนวน 22 คน พบว่า ผู้ปกครองทั้งสองกลุ่มมีทักษะการสื่อสารอยู่ในระดับต่ำก่อนได้รับการอบรม โดยผู้ปกครองกลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าผู้ปกครองกลุ่มทดลอง แต่อย่างไรก็ตาม เมื่อหลังได้รับการอบรมพบว่า คะแนนเฉลี่ยทักษะการสื่อสารระหว่างผู้ปกครองกลุ่มทดลองและผู้ปกครองกลุ่มควบคุมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยผู้ปกครองกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มควบคุมเท่ากับ 27.45 คะแนน และ 25.27 คะแนน แสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพของโปรแกรมการปรับพฤติกรรมเด็กร่วมกับการชมภาพยนตร์เพื่อการส่งเสริมทักษะการสื่อสารระหว่างผู้ปกครองและเด็กปฐมวัย ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อผู้ปกครองและผู้ดูแลที่จะนำโปรแกรมนี้ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

คำสำคัญ โปรแกรมการปรับพฤติกรรมเด็ก ภาพยนตร์ การสื่อสารระหว่างผู้ปกครองและเด็ก เด็กปฐมวัย

¹ นักศึกษาด้านพัฒนาการมนุษย์ สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว มหาวิทยาลัยมหิดล

phalasinee_1@hotmail.com

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วสุนันท์ ชุ่มเชื้อ อาจารย์ประจำสาขาพัฒนาการมนุษย์ สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว มหาวิทยาลัยมหิดล vasunun.chu@mahidol.edu *Corresponding author

³ อาจารย์นายแพทย์คมสันต์ เกียรติรุ่งฤทธิ์ อาจารย์ประจำภาควิชาจิตเวชศาสตร์ สาขาเด็กและวัยรุ่น คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล komsan.kei@gmail.com

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6

The 6th STOU National Research Conference

Abstract

The huge change in the social interaction of the 21st century has affected parent-child relationships particularly in communication. It is interesting to note that the parents nowadays have lower communication skills in communicating with their children leading to poor parent-child relationships. The Parent Management Training (PMT) is a treatment guideline for parents who are training their children at home by themselves with movies as a tool in this current study. Therefore, the purpose of this study was (1) to explain the characteristics of parent's level of parent-child communication skill. (2) to examine the impact of Parent Management Training with movies on parent-child communication skill. 22 voluntary parents with children at age between 4 to 6 years old were deployed as subjects in the intervention group and the control groups had equal numbers. The descriptive statistic was applied to describe the characteristics of parent's level of parent-child communication skill. The results showed that parents from both groups had lower communication skills on the pre-test. However, an independent t-test was performed to evaluate statistical significant differences between the mean score of COM scale in the intervention group and the control group at the p -value $< .05$ on the post-test. The mean score in the intervention group was 27.45 scores and the remaining in the control group was 25.27 scores. In summary, the finding confirms that the PMT with movies had an effect on parent-child communication skill. It also provided new evidence-base guideline practices for parents and caregivers who are interested in using the benefits of communication skills.

Keywords: Parent Management Training (PMT), Movies, Parent-child communication, Preschooler

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6

The 6th STOU National Research Conference

บทนำ

สัมพันธภาพอันดีในครอบครัวเกิดได้โดยการมีส่วนร่วมของสมาชิกทำกิจกรรมครอบครัว สื่อสารอย่างสร้างสรรค์และใช้เวลาร่วมกันอย่างคุ้มค่า ซึ่งเป็นสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาการเด็กแบบองค์รวมทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สังคม และสติปัญญา เด็กที่ห้อมล้อมด้วยการสื่อสารที่ดีและมีสัมพันธภาพที่อบอุ่นจากผู้ปกครองตั้งแต่ช่วงปฐมวัย ล้วนส่งผลที่ดีต่อคุณภาพชีวิตและกระบวนการคิดเชิงบริหารของสมอง หรือ executive function skills (EF) ในระยะยาว โดยช่วงปฐมวัยคือเด็กที่มีอายุระหว่าง 3-6 ปี จัดเป็นช่วงหน้าต่างแห่งโอกาสที่ทักษะ EF นี้มีการพัฒนาเต็มศักยภาพสมองอย่างรวดเร็ว อันเป็นทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตของเด็กในศตวรรษที่ 21 ซึ่งจะก้าวสู่ผู้ประสบความสำเร็จในชีวิตรอบด้าน (Best, J.R., & M.P. Jones, 2009; Best, J.R., & Miller, P.H., 2010) อย่างไรก็ตาม สถานการณ์ครอบครัวไทยในปัจจุบันอยู่ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคม ความก้าวหน้าของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีต่างส่งผลกระทบต่อความเข้มแข็งของครอบครัวทั้งด้านรูปแบบและโครงสร้าง กล่าวคือจากครอบครัวขยายกลายเป็นครอบครัวเดี่ยว รวมไปถึงครอบครัวพ่อ/แม่เลี้ยงเดี่ยว ส่งผลกระทบต่อบทบาทหน้าที่และสัมพันธภาพในครอบครัวที่อ่อนแอและเปราะบางลงอย่างเห็นได้ชัด จากผลการสำรวจของสำนักงานกิจการสตรีและครอบครัว (2555) พบว่า มีเพียงร้อยละ 78.62 ของครอบครัวไทยที่ผ่านการประเมินครอบครัวเข้มแข็ง หากพิจารณาเฉพาะความเข้มแข็งด้านสัมพันธภาพพบว่า มีร้อยละ 76.70 และเพิ่มขึ้นในปีถัดมา พ.ศ.2556 เป็นร้อยละ 81.47 ซึ่งยังคงเป็นค่าที่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด (ร้อยละ 93.60) แสดงให้เห็นว่า ครอบครัวไทยยังขาดการสร้างเสริมสัมพันธภาพที่ดีอยู่มากโดยเฉพาะด้านการสื่อสารภายในครอบครัว เช่นเดียวกัน ข้อมูลจากสำนักงานสถิติแห่งชาติ (2555) ซึ่งรายงานว่ามีเพียงร้อยละ 62.50 ที่สามีและภรรยาสื่อสารกันทุกวัน และร้อยละ 55.30 ที่พ่อแม่สื่อสารกับลูกทุกวัน อีกทั้งข้อมูลจากดัชนีชี้วัดสุขภาวะครอบครัวไทยที่พบว่า ครอบครัวส่วนใหญ่ยังคงละเลยในการสื่อสารเพื่อสร้างสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน มีเพียงร้อยละ 46.6 ที่สมาชิกในครอบครัวพูดจาไพเราะอ่อนหวานต่อกัน และร้อยละ 45.8 ที่พูดชื่นชมและให้กำลังใจ และพบเพียงร้อยละ 33.3 เท่านั้นที่พูดขอโทษและขอบคุณซึ่งกันและกัน จากสถานการณ์การขาดปฏิสัมพันธ์ที่ดีในครอบครัวข้างต้นส่งผลโดยตรงต่อสุขภาพจิตและพฤติกรรมของเด็ก ไม่ว่าจะเป็นความเครียด เก็บกด และก้าวร้าวที่มากขึ้น ทั้งยังมีปัญหาพฤติกรรมในห้องเรียนอีกด้วย

จากข้อมูลข้างต้นจะเห็นได้ว่า การสื่อสารอย่างมีความหมายจากผู้ปกครองเป็นทักษะที่สำคัญและจำเป็นต่อทุกๆ ครอบครัว ผู้ปกครองทุกคนควรเรียนรู้และฝึกฝนจนเกิดเป็นกิจวัตรอันงดงาม คุณภาพการสื่อสารจะช่วยให้เด็กมีความคิดและพฤติกรรมที่ถูกต้องและพึงประสงค์ ขณะเดียวกันก็สามารถยับยั้งพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ได้ด้วยเช่นกัน (Faber Adele., & Elaine Mazliss, 1999; 2006.) โปรแกรมการอบรมผู้ปกครองเรื่องการปรับพฤติกรรมเด็ก (Parent Management Training: PMT) เป็นหนึ่งในแนวทางปฏิบัติสำหรับผู้ปกครองในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของเด็กด้วยตนเอง ประกอบด้วยทักษะการสื่อสารในชีวิตประจำวันทั้งสิ้น ได้แก่ I-Message การฟังและการสะท้อนความรู้สึก การชื่นชมและการให้รางวัล และการให้คำแนะนำและทางเลือก เพื่อมุ่งเน้นการเปลี่ยนแปลงมุมมองของผู้ปกครองในการมองเด็กอย่างเข้าใจสะท้อนออกไปในรูปแบบการสื่อสารที่มีความหมายและมีคุณภาพ ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสื่อสารระหว่างผู้ปกครองกับเด็กและการมีความสัมพันธ์ที่ดีตามมา

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6

The 6th STOU National Research Conference

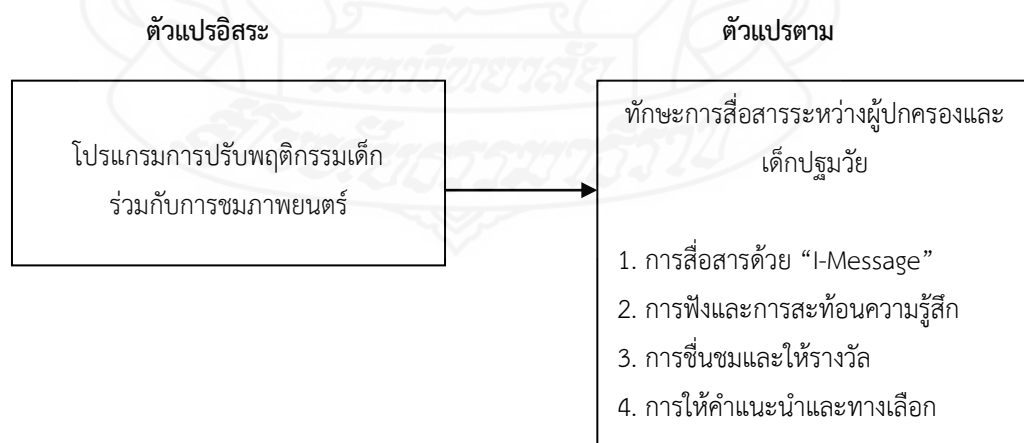
อีกหนึ่งเครื่องมือที่น่าสนใจ คือ การนำภาพยนตร์เข้ามาเป็นเครื่องมือในการวิจัยซึ่งสามารถนำไปใช้ประโยชน์ทั้งด้านการศึกษาและการสาธารณสุข ซึ่งเริ่มเป็นที่นิยมสำหรับผู้สอนจัดการเรียนการสอนผ่านภาพยนตร์ เพื่อสร้างความรู้ควบคู่ไปกับความสนุกสนานของผู้เรียน เรียกว่า สารบันเทิง (Edutainment) (Anthony, P.S. , 2015) ขณะเดียวกันด้านการแพทย์เรียกกระบวนการนี้ว่า บำบัดด้วยภาพยนตร์ (Cinematherapy) ที่สามารถใช้กับผู้ป่วยที่หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นผู้ป่วยโรคเรื้อรัง ผู้ป่วยที่มีภาวะพิการแทรกซ้อน ซึ่งใช้ภาพยนตร์สะท้อนอารมณ์เพื่อกระตุ้นต่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่เหมาะสม รวมไปถึงในกลุ่มผู้ป่วยจิตเวชซึ่งใช้ภาพยนตร์เพื่อลดความวิตกกังวล ความหวาดกลัว และกระตุ้นการเห็นคุณค่าของตนเอง (Abedin, A., & Molaie, 2010)

อย่างไรก็ตาม พบว่าในประเทศไทยยังมียังงานวิจัยเกี่ยวกับโปรแกรมการอบรมผู้ปกครองเรื่องการปรับพฤติกรรมเด็ก (Parent Management Training: PMT) อยู่จำกัด ซึ่งส่วนใหญ่มุ่งเน้นในผู้ปกครองกลุ่มเด็กที่มีความต้องการพิเศษหรือผู้ป่วยจิตเวชเด็กและวัยรุ่น แต่ยังไม่พบการศึกษาในบริบทครอบครัวปกติที่มีบุตรในช่วงปฐมวัย ประกอบกับกระบวนการบำบัดด้วยภาพยนตร์ยังคงเป็นเครื่องมือใหม่ที่ไม่เคยมีการศึกษาในประเทศไทยมาก่อน จึงเป็นเรื่องท้าทายในการหยาบยึกเอาศาสตร์ทั้งสองบูรณาการกันเพื่อสร้างโปรแกรมฝึกอบรมทักษะการสื่อสารอย่างมีความหมายอันเป็นทักษะที่จำเป็นอย่างยิ่งสำหรับผู้ปกครอง ดังนั้น จึงนำมาสู่การศึกษามูลของการใช้โปรแกรมการปรับพฤติกรรมเด็กร่วมกับการชมภาพยนตร์เพื่อการส่งเสริมทักษะการสื่อสารระหว่างผู้ปกครองและเด็กปฐมวัยในครั้งนี้

วัตถุประสงค์การวิจัย (และกรอบแนวคิดการวิจัย ถ้ามี)

1. เพื่อศึกษาระดับของทักษะการสื่อสารระหว่างผู้ปกครองและเด็กปฐมวัย
2. เพื่อศึกษามูลของการใช้โปรแกรมการปรับพฤติกรรมเด็กร่วมกับการชมภาพยนตร์ต่อการส่งเสริม

ทักษะการสื่อสารระหว่างผู้ปกครองและเด็กปฐมวัย

กรอบแนวคิดการวิจัย

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6

The 6th STOU National Research Conference

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบทดลองเพื่อศึกษาผลของการใช้โปรแกรมการปรับพฤติกรรมเด็กร่วมกับการชมภาพยนตร์เพื่อการส่งเสริมทักษะการสื่อสารระหว่างผู้ปกครองและเด็กปฐมวัย ในกลุ่มผู้ปกครอง (พ่อหรือแม่) ที่มีลูกอายุระหว่าง 4-6 ปีที่กำลังศึกษา ณ โรงเรียนอนุบาลหรือศูนย์พัฒนาเด็กปฐมวัย/ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ภาคเรียนที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2558 อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม ผู้วิจัยเปิดรับสมัครตามความสมัครใจของผู้ปกครองภายในระยะเวลาหนึ่งเดือน จากผู้ปกครองที่ลงสมัครเข้าร่วมกิจกรรมทั้งหมดผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มเข้ารับการทดลอง (Random Assignment) ด้วยการสัมภาษณ์และประเมินแบบทดสอบด้วยนักพัฒนาการมนุษย์ของสถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว มหาวิทยาลัยมหิดล เพื่อตรวจสอบความเท่าเทียมของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนสัมพันธภาพระหว่างผู้ปกครองและบุตร เมื่อไม่พบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยผู้วิจัยจึงจับฉลากเพื่อคัดแยกกลุ่มผู้ปกครองเป็น 2 กลุ่ม จากผู้ปกครองทั้งหมด 22 คน กลุ่มละ 11 คน โดยจับฉลากครั้งที่ 1 กำหนดเป็นผู้ปกครองกลุ่มทดลอง และจับฉลากครั้งที่ 2 กำหนดเป็นผู้ปกครองกลุ่มควบคุม

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ประกอบด้วยแบบสอบถาม 3 ส่วนและหนึ่งโปรแกรมอบรมผู้ปกครอง ได้แก่ (1) แบบสอบถามข้อมูลพื้นฐานของผู้ปกครองและบุตร จำนวน 10 ข้อ (2) แบบสอบถามพฤติกรรมการใช้สื่อของผู้ปกครอง จำนวน 14 ข้อ และ (3) แบบวัดสัมพันธภาพระหว่างผู้ปกครองและบุตร (Parent-Child Relationship Inventory: PCRI) เป็นแบบประเมินมาตรฐานสากลงานคลินิกและการวิจัยของนักจิตวิทยาเด็กและครอบครัว สร้างขึ้นโดย Anthony, B. (2010) โดยในการศึกษาจะใช้เฉพาะด้านการสื่อสาร (The Communication Scale: COM) จำนวน 9 ข้อเท่านั้น PCRI ได้ถูกแปลเป็นภาษาไทยและนำมาใช้ในการศึกษาโดย สิริพรรณ เรืองเรืองษ์ (2556) ซึ่งผ่านการตรวจสอบความน่าเชื่อถือด้วยสถิติค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา เท่ากับ 0.80 สำหรับด้าน COM มีระดับการวัดแบบ 4-Point Likert scale คือ 4 หมายถึง เห็นด้วยอย่างยิ่ง 3 หมายถึง เห็นด้วย 2 หมายถึง ไม่เห็นด้วย และ 1 หมายถึง ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ค่าคะแนนที่สูงบ่งบอกถึงการสื่อสารระหว่างผู้ปกครองและบุตรในเชิงบวก (4) โปรแกรมการปรับพฤติกรรมเด็กร่วมกับการชมภาพยนตร์ ซึ่งเป็นโปรแกรมการอบรมผู้ปกครองที่ผู้วิจัยพัฒนาด้วยตนเองโดยบูรณาการนำโปรแกรมปรับพฤติกรรมเด็ก (PMT) ร่วมกับกระบวนการบำบัดด้วยภาพยนตร์ที่มีเนื้อหาสาระด้านครอบครัว แสดงในตารางที่ 1 โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิด้านเด็กปฐมวัย ด้านสมองและพฤติกรรม และด้านจิตวิทยาเด็กและครอบครัว จำนวน 3 ท่านตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาและความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์มากกว่า 0.60 และมีความเที่ยงเท่ากับ 0.87 ประกอบกับผู้วิจัยได้รับประกาศนียบัตรผ่านการฝึกอบรมวิทยากรเพื่อการอบรมผู้ปกครองถึงวิธีการปรับพฤติกรรมเด็ก จากสาขาวิชาจิตเวชเด็กและวัยรุ่น ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล สำหรับการคัดเลือกภาพยนตร์เกิดจากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการบำบัดด้วยภาพยนตร์ที่ได้แนะนำรายชื่อภาพยนตร์ร่วมกับการจัดประชุมผู้ปกครองก่อนการอบรมหนึ่งสัปดาห์ เพื่อการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และสภาพปัญหาที่ผู้ปกครองแต่ละคนต้องการจะเปลี่ยนแปลง เพื่อการคัดสรรภาพยนตร์ที่เหมาะสมและมีเนื้อหาสาระการสื่อสารที่ตรงกับความต้องการและสภาพปัญหาที่แท้จริง

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6
The 6th STOU National Research Conference

ตารางที่ 1 รายละเอียดขั้นตอนของโปรแกรมการปรับปรุงพฤติกรรมเด็กร่วมกับการชมภาพยนตร์

เวลา	กิจกรรม	หัวข้อ	รายละเอียดกิจกรรม
8.00-8.30.			Pre-Test
8.30-9.30.	1	สร้างสัมพันธ์ภาพและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของผู้ปกครอง	เรียนรู้แบบมีส่วนร่วมด้วยกระบวนการกลุ่ม ให้ผู้ปกครองได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์และปัญหาเกี่ยวกับสัมพันธ์ภาพระหว่างผู้ปกครองกับเด็กและเรื่องพฤติกรรมที่ต้องการจะแก้ไขของลูก
9.30-10.00	2	พัฒนาการเด็กปฐมวัย และปัจจัยการสร้างเสริมสัมพันธ์ภาพระหว่างผู้ปกครองกับเด็ก	ให้ความรู้ด้วยสื่อ PowerPoint
10.15-10.45	3	การสื่อสารด้วย “I Message”	• แนะนำหัวข้อและรายละเอียดกิจกรรม • ชมภาพยนตร์ และสอนเทคนิคการสื่อสารอย่างมีความหมายจากภาพยนตร์ • แสดงบทบาทสมมติ • อภิปรายกลุ่ม • สรุปกิจกรรม พร้อมมอบหมายการบ้าน
10.45-11.00	4	การฟังและการสะท้อนความรู้สึก	
11.00-11.30	5	การชื่นชมและให้รางวัล	
11.30-12.00	6	การให้คำแนะนำและทางเลือก	
ติดตามผลการนำไปใช้ 2 สัปดาห์			
9.00-11.00	7	ส่งการบ้าน	อภิปรายกลุ่ม และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ผู้ปกครองหลังจากนำเทคนิคการสื่อสารไปใช้กับเด็ก
11.15-11.45			Post-Test

สถิติที่ใช้วิเคราะห์ ได้แก่ (1) สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) เช่น ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่อศึกษาระดับของทักษะการสื่อสารระหว่างผู้ปกครองและบุตร (2) สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistic) คือ Independent T-Test เปรียบเทียบทักษะการสื่อสารระหว่างผู้ปกครองและบุตรระหว่างผู้ปกครองกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม เพื่อศึกษาผลของการใช้โปรแกรมการปรับปรุงพฤติกรรมเด็กร่วมกับการชมภาพยนตร์ต่อการส่งเสริมทักษะการสื่อสารระหว่างผู้ปกครองและเด็กปฐมวัย

ผลการวิจัย

1. ระดับทักษะการสื่อสารของผู้ปกครอง วัดด้วยเครื่องมือแบบวัดการสื่อสาร (Communication scale : COM) ทั้ง 9 ข้อ แสดงในตารางที่ 2 โดยภาพรวมพบว่า ผู้ปกครองทั้งหมดมีระดับของทักษะการสื่อสารเท่าเทียมกันอยู่ในระดับต่ำ เท่ากับ 25.32 คะแนน หากพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อคำถามที่ 1 และ 6 ผู้ปกครองมีความคิดเห็นในระดับสูงมาก แสดงให้เห็นถึงทัศนคติที่ดีของบทบาทความเป็นพ่อแม่และบทบาทการเป็นผู้ฟัง (ลักษณะเชิงรุก ที่ผู้ปกครองเป็นฝ่ายตั้งคำถามก่อน) ตรงข้ามกับข้อคำถามที่ 8 และ 9 ผู้ปกครองมีความคิดเห็นในระดับต่ำ แสดงให้เห็นถึงบทบาทการเป็นผู้ฟัง (ลักษณะเชิงรับ ที่เด็กเลือกที่จะเล่ารายละเอียดให้ฟังเองโดยไม่ต้องไถ่ถามก่อน) พร้อม

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6

The 6th STOU National Research Conference

กับการออกคำสั่งของผู้ปกครองโดยไม่สะท้อนความรู้สึกเด็กหรืออธิบายเหตุผล สะท้อนถึงความไว้วางใจและความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองและเด็กระดับต่ำ

ตารางที่ 2 คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลระดับทักษะการสื่อสาร

ทักษะการสื่อสารระหว่างผู้ปกครองและบุตร	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ลูกมักเล่าให้ฉันฟังเสมอเมื่อมีอะไรทำให้เขาไม่สบายใจ	3.55	.510	สูงมาก
2. เมื่อฉันบอกลูกว่า 'ไม่' ฉันจะอธิบายเหตุผลว่าเพราะอะไร	3.27	.703	สูง
3. ฉันสามารถบอกได้ว่าลูกรู้สึกอย่างไรจากสีหน้าของเขา	3.23	.528	สูง
4. ลูกบอกฉันทุกอย่างเกี่ยวกับเพื่อนของเขา	3.18	.733	สูง
5. ฉันรู้สึกว่า ฉันสามารถพูดกับลูกในระดับที่ลูกเข้าใจได้	2.91	.610	สูง
6. ฉันรู้สึกยินดีกับการได้เป็นพ่อแม่	3.45	.510	สูงมาก
7. ลูกมักจะบอกว่า ฉันเป็นผู้ฟังที่ดี	2.68	.716	สูง
8. เมื่อลูกมีปัญหา เขามักเข้ามาพูดคุยกับฉันว่าเกิดอะไรขึ้น	1.73	.550	ต่ำ
9. การอธิบายเหตุผลกับลูก ดีกว่าการแค่สั่งให้เขาทำ	1.32	.477	ต่ำ
สรุปโดยรวมทั้ง 9 ข้อ	25.32	2.169	ต่ำ

2. ผลของการใช้โปรแกรมการปรับพฤติกรรมเด็กร่วมกับการชมภาพยนตร์เพื่อการส่งเสริมทักษะการสื่อสารระหว่างผู้ปกครองและเด็กปฐมวัย

จากการทดสอบสถิติ Independent T-Test เปรียบเทียบทักษะการสื่อสารระหว่างผู้ปกครองและบุตรระหว่างผู้ปกครองกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม พบว่า ผู้ปกครองทั้งสองกลุ่มมีระดับทักษะการสื่อสารไม่แตกต่างกัน ดังในตารางที่ 4 แม้จะอยู่ในระดับต่ำทั้งสองกลุ่ม แต่ผู้ปกครองกลุ่มทดลองเมื่อหลังจากได้รับโปรแกรมการปรับพฤติกรรมเด็กร่วมกับการชมภาพยนตร์ได้น่ากลับไปได้ใช้เป็นเวลา 2 สัปดาห์ (ขณะที่ผู้ปกครองกลุ่มควบคุมได้รับเพียงการชมภาพยนตร์เท่านั้นแต่ไม่ได้อบรมและฝึกฝนทักษะการสื่อสารใดๆ) พบว่า ผู้ปกครองกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีระดับทักษะการสื่อสารที่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยที่ผู้ปกครองกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยทักษะการสื่อสารที่สูงกว่าผู้ปกครองกลุ่มควบคุม เท่ากับ 27.45 คะแนน ขณะที่ผู้ปกครองกลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ 25.27 คะแนน หากพิจารณารายชื่อจะพบว่าระดับทักษะการสื่อสารของผู้ปกครองกลุ่มทดลองที่รายงานผลระดับสูงมากจำนวนมากข้อกว่า ไม่ว่าจะเป็นข้อคำถามที่ 1 2 และ 6 ซึ่งเป็นทักษะการสื่อสารเบื้องต้นที่ผู้ปกครองพึงมีต่อบุตร

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6
The 6th STOU National Research Conference

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลระดับการสื่อสารระหว่างกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม

ทักษะการสื่อสารระหว่างผู้ปกครองและบุตร	กลุ่มควบคุม			กลุ่มทดลอง		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ลูกมักเล่าให้ฉันฟังเสมอเมื่อมีอะไรทำให้เขาไม่สบายใจ	3.64	.505	สูงมาก	3.45	.522	สูงมาก
2. เมื่อฉันบอกลูกว่า 'ไม่' ฉันจะอธิบายเหตุผลว่าเพราะอะไร	3.18	.874	สูง	3.36	.505	สูงมาก
3. ฉันสามารถบอกได้ว่าลูกรู้สึกอย่างไรจากสีหน้าของเขา	3.18	.405	สูง	3.27	.647	สูง
4. ลูกบอกฉันทุกอย่างเกี่ยวกับเพื่อนของเขา	3.27	.647	สูง	3.09	.831	สูง
5. ฉันรู้สึกว่าคุณสามารถพูดกับลูกในระดับที่ลูกเข้าใจได้	2.91	.539	สูง	2.91	.701	สูง
6. ฉันรู้สึกยินดีกับการได้เป็นพ่อแม่	3.45	.522	สูงมาก	3.45	.522	สูงมาก
7. ลูกมักจะบอกว่า ฉันเป็นผู้ฟังที่ดี	2.61	.674	สูง	2.73	.786	สูง
8. เมื่อลูกมีปัญหา เขามักเข้ามาพูดคุยกับฉันว่าเกิดอะไร	1.64	.674	ต่ำ	1.82	.405	ปานกลาง
9. การอธิบายเหตุผลกับลูก ดีกว่าการแค่สั่งให้เขาทำ	1.18	.405	ต่ำ	1.45	.522	ต่ำ
สรุปโดยรวม	25.27	2.195	ต่ำ	27.45	1.916	ต่ำ

ตารางที่ 4 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระหว่างผู้ปกครองกลุ่มทดลองและผู้ปกครองกลุ่มควบคุมหลังได้รับโปรแกรมการปรับพฤติกรรมเด็กร่วมกับการชมภาพยนตร์

Sample group	n	$\bar{X}$	S.D.	Mean Dif.	T	P-Value
ผู้ปกครองกลุ่มทดลอง	11	27.45	1.916	-2.182	-2.483*	0.022
ผู้ปกครองกลุ่มควบคุม	11	25.27	2.195			

p -value <.05

อภิปรายผลการวิจัย

1. ระดับของทักษะการสื่อสารระหว่างผู้ปกครองและเด็กปฐมวัย

ผู้ปกครองอาสาสมัครที่มาเข้าร่วมการอบรมโปรแกรมการปรับพฤติกรรมเด็กร่วมกับการชมภาพยนตร์ โดยรวมมีระดับของทักษะการสื่อสารระหว่างผู้ปกครองและบุตรอยู่ในระดับต่ำเท่าเทียมกัน สะท้อนให้เห็นว่าผู้ปกครองเหล่านี้ล้วนเป็นกลุ่มที่มีความจำเป็นและต้องการพัฒนาทักษะการสื่อสารของตนเองอย่างสมัครใจ เครื่องมือแบบวัดการสื่อสาร (Communication scale :COM) เป็นเครื่องมือมาตรฐานใช้งานคลินิกของบุคลากรทางการแพทย์ในการคัดกรองและประเมินความเสี่ยงเรื่องสัมพันธภาพของครอบครัว เพื่อส่งเสริมสัมพันธภาพในครอบครัวให้ถูกต้องและเหมาะสมกับสภาพปัญหาแต่ละครอบครัว ดังนั้น จากการศึกษาครั้งนี้ที่ผู้ปกครองทั้งสองกลุ่มมีทักษะการสื่อสารอยู่ในระดับต่ำบ่งบอกถึงทัศนคติ ความรู้ความเข้าใจ และพฤติกรรมการสื่อสารของผู้ปกครอง

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6

The 6th STOU National Research Conference

ที่มีต่อบุตรที่ต่ำส่งผลกระทบต่อสัมพันธภาพที่เปราะบางและอ่อนแอ แต่เมื่อผู้ปกครองกลุ่มทดลองได้รับการอบรมโปรแกรมการปรับพฤติกรรมเด็กร่วมกับการชมภาพยนตร์ถึงแม้จะยังคงอยู่ในระดับต่ำ แต่พบว่ามีความเปลี่ยนแปลงที่สูงขึ้นจากก่อนได้รับการอบรม แสดงถึงการพัฒนาทักษะการสื่อสารของผู้ปกครองที่เพิ่มมากขึ้น หากมีโอกาสได้ฝึกฝนเป็นเวลานานอาจเป็นผลถึงการเปลี่ยนแปลงที่เห็นได้ชัดเจนมากขึ้น เช่นการศึกษาของ Webster-Stratton, C (1985) ที่ศึกษาโปรแกรมการปรับพฤติกรรมเด็กในครอบครัวที่มีเด็กอายุระหว่าง 3-8 ปี จาก 34 ครอบครัวเป็นเวลา 9 สัปดาห์ มารดาส่วนใหญ่รายงานถึงการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุตรตนเองในทิศทางที่ดีขึ้น รวมทั้งพฤติกรรมในโรงเรียนและสังคม ซึ่งเริ่มสังเกตได้ชัดเจนในสัปดาห์ที่ 3 ของการทดลอง ในขณะที่การเปลี่ยนแปลงต่อตนเอง ผู้ปกครองรายงานว่ารู้สึกเข้าอกเข้าใจเด็กมากขึ้น ควบคุมอารมณ์ได้ขึ้น และมักยังคิดก่อนพูดกับเด็กเสมอ ซึ่งเป็นผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของโปรแกรมการปรับพฤติกรรมเด็กที่ต้องการสร้างความเปลี่ยนแปลงของผู้ปกครองจากภายในก่อนเป็นอันดับแรก นอกจากนี้ โปรแกรมการปรับพฤติกรรมเด็กยังช่วยพัฒนาทักษะการสื่อสารผู้ปกครองกับบุตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ไม่ว่าจะเป็น (1) *เทคนิค I-Message* ซึ่งเป็นวิธีการสื่อสารด้านความคิดและความรู้สึกที่แท้จริงของผู้ปกครองที่มีต่อพฤติกรรมของเด็ก ถ้อยคำที่ใช้สื่อสารจึงเป็นไปอย่างชัดเจนและ ตรงไปตรงมา ซึ่งจะช่วยลดความคลาดเคลื่อนในการตีความหมายหรือการกระทบกระทั่งทางอารมณ์ซึ่งกันและกัน เช่น “พ่อ/แม่รู้สึก...” “พ่อ/แม่ต้องการให้ลูก...” เป็นต้น หรือ (2) *เทคนิคการฟังและการสะท้อนความรู้สึก* ถือเป็นหัวใจสำคัญของการสื่อสารอย่างมีความหมาย หากผู้ปกครองรับฟังอย่างตั้งใจ เปิดใจ และเข้าใจในอารมณ์และความรู้สึกของเด็กขณะนั้นจะนำมาสู่การสะท้อนความรู้สึกของเด็กได้อย่างถูกต้องและทันทั่วทั้งที่ ช่วยให้เด็กรู้สึกมั่นคงปลอดภัยทางจิตใจ มีความไว้วางใจเชื่อใจผู้ปกครอง และยังสามารถยอมรับและจัดการกับความรู้สึกไม่พึงประสงค์นั้นได้ด้วยตนเอง (McNeil, C.B., et al., 2001.)

ชี้ชัดได้ว่าโปรแกรมการปรับพฤติกรรมเด็กมีรากฐานมาจากทฤษฎีความผูกพันทางอารมณ์ (Attachment theory) ของ Bowlby (1958) คือ ผู้ปกครองที่สื่อสารอย่างมีความหมายเป็นประจำและสม่ำเสมอ กับบุตรด้วยความรัก ความอบอุ่น สิ่งแวดล้อมที่ดีเหล่านี้ส่งผลโดยตรงต่อความมั่นคงทางจิตใจ เด็กจะรู้สึกมั่นคงปลอดภัยในสภาพแวดล้อมเช่นนี้ เด็กจะเริ่มเรียนรู้และจดจำจากต้นแบบถึงบทบาทการเป็นผู้รับและผู้ให้ความรัก การตระหนักในคุณค่าและความสำคัญและคุณค่าของตนเอง พัฒนาลำดับไปสู่การเข้าอกเข้าใจผู้อื่น ไว้วางใจเชื่อใจผู้อื่น และมุมมองการมองโลกภายนอกด้วยความเป็นมิตร นอกจากนี้ยังเอื้อต่อการพัฒนาทักษะต่างๆของเด็ก เช่น ทักษะทางอารมณ์ ทักษะทางสังคม และทักษะกระบวนการคิดเชิงบริหารของสมอง (EF) เป็นต้น เช่นเดียวกับงานวิจัยของ McNaughton, D.B., Cowell, J.M., & Fogg, L. (2015) ซึ่งศึกษาในกลุ่มมารดาอพยพชาวแม็กซิโกผู้มีเศรษฐกิจสถานะต่ำและมีบุตรศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 4 ถึง 6 จำนวน 53 คู่ ตลอด 24 สัปดาห์ พบว่า ถึงแม้เป็นมารดาที่มีระดับการศึกษาต่ำ รายได้ครอบครัวต่ำ แต่มารดาเหล่านี้ก็สามารถเรียนรู้และฝึกฝนทักษะการสื่อสารเหล่านี้ได้ เข้าใจโดยง่ายและสามารถนำไปใช้กับบุตรตนเองได้จริงในชีวิตประจำวัน ทำให้เกิดประสิทธิภาพในการสื่อสารระหว่างผู้ปกครองและเด็กที่ดี ไม่ว่าจะเป็น ลดปัญหาการทะเลาะวิวาทระหว่างกัน มีวิธีการสื่อสารเพื่อแก้ไขปัญหา ร่วมกันมากขึ้น ซึ่งส่งผลยังสุขภาพจิตที่ดีของเด็ก มีอัตมโนทัศน์ที่ดีต่อตนเอง และลดภาวะการซึมเศร้าในเด็กเหล่านี้ได้ด้วยเช่นกัน

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6

The 6th STOU National Research Conference

2. ผลของการใช้โปรแกรมการปรับพฤติกรรมเด็กร่วมกับการชมภาพยนตร์ต่อการส่งเสริมทักษะการสื่อสารระหว่างผู้ปกครองและเด็กปฐมวัย

การนำโปรแกรมการอบรมผู้ปกครองเรื่องปรับพฤติกรรมเด็กเป็นหนึ่งในแนวทางแก้ไขดังกล่าวได้เนื่องจากโปรแกรมนี้นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจของผู้ปกครองและพัฒนาทักษะการสื่อสารเพื่อจัดการกับพฤติกรรมอันไม่พึงประสงค์ของเด็กในสถานการณ์ต่างๆ และยังสามารถส่งเสริมสัมพันธภาพอันดีระหว่างผู้ปกครองและบุตรอีกด้วย ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้ก็ยืนยันประสิทธิผลของโปรแกรมแล้วว่าสามารถพัฒนาทักษะการสื่อสารได้โดยตรง โดยพบว่าคะแนนเฉลี่ยและระดับทักษะการสื่อสารระหว่างผู้ปกครองและบุตรของผู้ปกครองกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ภายหลังจากที่กลุ่มทดลองได้รับโปรแกรมและนำกลับไปใช้กับบุตรตนเองอย่างต่อเนื่องเป็นเวลาสองสัปดาห์

ซึ่งนอกเหนือจากผลของโปรแกรมการปรับพฤติกรรมเด็ก (PMT) ที่ส่งผลเชิงบวกต่อการเปลี่ยนแปลงของผู้ปกครองและเด็กแล้ว การนำภาพยนตร์มาเป็นส่วนหนึ่งก็จะยิ่งส่งเสริมให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเชิงลึกและชัดเจนยิ่งขึ้น กระบวนการบำบัดด้วยภาพยนตร์ในงานวิจัยที่ผ่านมาต่างสรุปแล้วว่าประสิทธิภาพต่อการรักษาตั้งแต่ในกลุ่มเด็กเปราะบางที่มีประสบการณ์ครอบครัวหย่าร้างและแยกทาง (Marsick Emily, 2010.) ที่ช่วยให้เด็กเหล่านี้มีมุมมองต่อตนเองที่ดีขึ้น เข้าใจและยอมรับกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้และมีมุมมองในการมองผู้อื่นด้วยความไว้วางใจ นอกจากนั้น กระบวนการบำบัดด้วยภาพยนตร์ยังนำมาใช้ในกลุ่มผู้ป่วยจิตเวชเด็กและวัยรุ่นอีกด้วย ช่วยลดภาวะวิตกกังวลในกลุ่มวัยรุ่น (Dumtrache, S.D., 2014) ที่มีภาวะวิตกกังวลขั้นรุนแรงที่ส่งผลต่ออารมณ์และพฤติกรรมทางสังคม วัยรุ่นเหล่านี้หลังจากได้รับการบำบัดเป็นระยะเวลา 12 สัปดาห์ก็สามารถรับรู้และควบคุมอารมณ์ตนเองได้ดีขึ้นจากแรกเริ่ม และสามารถใช้อารมณ์เชิงบวกในสถานการณ์วิกฤติได้ รวมไปถึงส่งเสริมให้วัยรุ่นมีความภาคภูมิใจในตนเอง (Lee, Powell M.S., Rebecca, A.N., & Lee Sang min, 2006.) สอดคล้องกับผลการศึกษาค้นคว้าที่นำการชมภาพยนตร์มาร่วมด้วยจะยิ่งช่วยให้ผู้ปกครองมีอารมณ์ร่วมกับเนื้อหาและตัวละครที่มีบทบาทความเป็นพ่อแม่เช่นเดียวกัน และมีเนื้อเรื่องใกล้เคียงกับประสบการณ์ที่ผ่านมาหรือสภาพปัญหาของตนเองที่เป็นอยู่ ซึ่งกระบวนการที่เกิดขึ้นกับผู้ปกครองนี้อธิบายได้ด้วยกลไกของสมองและทฤษฎีจิตวิเคราะห์ของ Sigmund Freud (1961) ที่ได้กล่าวถึงระดับจิตใจของมนุษย์ทั้ง 3 ระดับ ได้แก่ จิตใต้สำนึก (Unconscious) จิตกึ่งสำนึก (Preconscious) และจิตสำนึก (Conscious) ซึ่งในขณะที่ผู้ปกครองชมภาพยนตร์จิตจะอยู่ในระดับจิตสำนึก คือ การมีสติ รู้ตัวอยู่ทุกช่วงขณะที่เรื่องราวดำเนินไป ในขณะที่กลไกทางสมองที่ตอบสนองอย่างอัตโนมัติได้ถูกกระตุ้นทุกประสาทรับรู้ร่วมกับการมีสมาธิจดจ่อของผู้ปกครองขณะชม ขณะนั้นเองสมองจะทำการประมวลผลและเชื่อมโยงข้อมูลที่ได้รับมาใหม่ร่วมกับข้อมูลเดิมหรือประสบการณ์เก่าซึ่งขั้นตอนนี้จะเกิดขึ้นในระดับจิตใต้สำนึก จึงเป็นเหตุผลการบำบัดด้วยภาพยนตร์จึงมีผลต่อการรับรู้อารมณ์และการเปลี่ยนแปลงทางความคิดและพฤติกรรม อีกทั้งการชมภาพยนตร์ยังช่วยจำลองและคาดการณ์สิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคตให้กับผู้ชมเห็นถึงผลของพฤติกรรมของแต่ละตัวละคร แนวคิดและแนวทางปฏิบัติของตัวละครที่สามารถสะท้อนถึงตนเองและนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้ ดังนั้นแล้ว การบูรณาการการชมภาพยนตร์ร่วมกับโปรแกรมการปรับพฤติกรรมเด็กจึงนำมาสู่การเปลี่ยนแปลงของผู้ปกครองทั้งทัศนคติและพฤติกรรมต่อบุตรในเชิงบวก สามารถส่งเสริมทักษะการสื่อสารระหว่างผู้ปกครองและบุตรพร้อมกับการส่งเสริมให้

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6

The 6th STOU National Research Conference

เกิดสัมพันธภาพที่ดีต่อกันและกัน ซึ่งผลจากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีประโยชน์ต่อผู้ปกครองและผู้ดูแลเด็กทุกคนที่สามารถนำเทคนิคการสื่อสารเหล่านี้ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาค้นคว้าต่อไป

1.1 การศึกษาค้นคว้านี้เป็นเพียงการศึกษาเบื้องต้นเพื่อวัดประสิทธิผลของโปรแกรมที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นเอง จึงเปิดรับสมัครกลุ่มตัวอย่างตามความสมัครใจในจำนวนจำกัด สำหรับการศึกษาครั้งต่อไปแนะนำให้ศึกษาให้กลุ่มผู้ปกครองที่หลากหลายและจำนวนมากในพื้นที่อื่นๆ

1.2 การศึกษาค้นคว้ามีวัตถุประสงค์เพื่อวัดผลของโปรแกรมการปรับพฤติกรรมเด็กร่วมกับการชมภาพยนตร์ ซึ่งวัดการเปลี่ยนแปลงเฉพาะด้านผู้ปกครองก่อนและหลังได้รับโปรแกรม แต่ยังขาดการวัดผลการเปลี่ยนแปลงด้านเด็กปฐมวัยว่าเมื่อได้รับการสื่อสารที่ดีจากผู้ปกครองจะส่งผลกระทบต่อพัฒนาการหรือทักษะต่างๆ ของเด็กได้หรือไม่ จึงเป็นคำถามการวิจัยสู่การศึกษาค้นคว้าต่อไปของผู้ที่สนใจ

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติสำหรับผู้ปกครอง

2.1 เทคนิคการสื่อสารในแต่ละหัวข้อสามารถนำไปปรับไปใช้ได้กับทุกครอบครัว หากรู้และเข้าใจในหลักการแล้วก็สามารถปรับเปลี่ยนรูปแบบการสื่อสารให้สอดคล้องกับความถนัดของผู้ปกครอง ลักษณะของเด็กแต่ละคนและบริบทของครอบครัว ทั้งนี้ ผู้ปกครองจำเป็นต้องฝึกฝนใช้เป็นประจำ ร่วมกับการจดบันทึกเพื่อสังเกตอารมณ์และพฤติกรรมของตนเองและเด็กที่เปลี่ยนแปลงในแต่ละสัปดาห์

เอกสารอ้างอิง

- สิริพรรณ เรืองศรีวงศ์. (2556). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสัมพันธภาพระหว่างผู้ปกครองกับเด็กและทักษะกระบวนการคิดเชิงบริหารของสมอง (*The correlations between Parent-Child Relationship and Children's Executive Function Skills*) (วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, นครปฐม.
- สำนักงานกิจการสตรีและครอบครัว. (2555). การประเมินครอบครัวเข้มแข็งของประเทศไทย ประจำปี พ.ศ.2555-2556. สืบค้นเมื่อ 18 ตุลาคม 2555, จาก http://www.msociety.go.th/article_attach/12592/1688pdf.
- Abedin, A., & Molaie, A. (2010). The effectiveness of Group Movie Therapy (GMT) on parental stress reduction in mother of children with mild mental retardation in Tehran. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 5, 988-993.
- Anthony, P.S. (2015). An Approach to Finding Teaching Moment on Families and Child Development in Disney Films. *Acad Psychiatry*, 39, 225-230.
- Best, J.R., & Jones, L.L. (2009). Executive Function after age 5: changes and correlates. *Development Review*, 29(3), 180-200.

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6

The 6th STOU National Research Conference

- Best, J.R., & Miller, P.H. (2010). A Development Perspective on Executive Function. *Child development*, 81(6), 1641-1660.
- Bowlby, J. (1965). The nature of the child's ties to this mother. *International Journal of Psychoanalysis*, 39, 350-351.
- Dumtrache, S.D. (2014). The effect of a cinema-therapy group on diminishing anxiety in young people. *Procedia-Social and Behavior Sciences*, 127, 717-721.
- Faber, Adele & Elaine, Mazlism. (1999). *How to Talk So Kids Will Listen, and Listen So Kids Will Talk*. New York: Avon Books.
- Faber, Adele & Elaine, Mazlism. (2006). *How to Talk So Teens Will Listen, and Listen So Teen Will Talk*. New York: Collins.
- Freud, S. (1961). *The resistances to psycho-analysis*. In *The Standard Edition of the Complete Psychological Works of Sigmund Freud, Volume XIX (1923-1925): The Ego and the Id and other works*. New York: Avon Books.
- Gerard Anthony, B. (2010). *Parent-Child Relationship Inventory (PCRI) Manual*, Western Psychological Services, U.S.A. 1-10.
- Lee Powell, M.S., Rebecca, A.N., & Lee Sang min. (2006). Group cinematherapy: using metaphor to enhance adolescent self-esteem. *The Arts in Psychotherapy*, 33, 247-253
- Marsick Emily. (2014). Cinematherapy with preadolescents experiencing parental divorce: A collective case study. *The Arts in Psychotherapy*, 37, 311-318.
- McNaughton, D.B., Cowell, J.M., & Fogg, L. (2015). Efficacy of a Latino Mother-Child Communication Intervention in elementary school. *Journal of School Nursing*, 31(2), 126-134.
- McNeil, C.B., Filcheck, H.A., Greco, L.A., Ware, L.M., & Bernard, R.S. (2001). Parent-child interaction therapy: Can a manualized treatment be functional? *The Behavior Analyst Today*, 2(2), 106-114.
- Webster Stratton, C. (1985). Mother perceptions and mother-child interactions: comparison of a clinic-referred and a nonclinic group. *Journal of Clinical Child Psychology*, 14, 334-339.